

RIGSREVISIONEN

Notat til Statsrevisorerne om beretning om indsatsen for at få sygemeldte tilbage i arbejde

Juni
2014

revision
revision

revision

Vedrører:**Statsrevisorernes beretning nr. 12/2013 om indsatsen for at få sygemeldte tilbage i arbejde**

27. maj 2014

RN 303/14

Beskæftigelsesministerens redegørelse af 28. april 2014

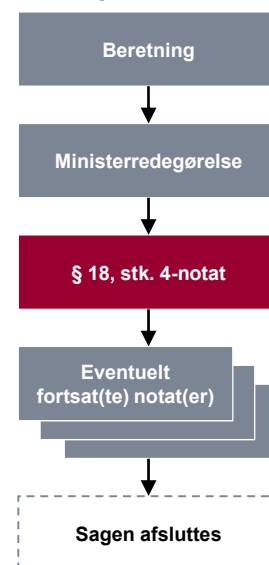
1. Dette notat handler om de initiativer, som beskæftigelsesministeren har iværksat som følge af Statsrevisorernes bemærkninger og beretningens indhold og konklusioner.

KONKLUSION

Beskæftigelsesministeren oplyser i sin redegørelse, at der med forliget om en reform af sygedagpengesystemet fra december 2013 tages en række initiativer i en ny opfølgingsmodel, som imødekommer de fleste af de kritikpunkter, som beretningen peger på. Ministeren oplyser desuden, at der med implementeringen af reformen vil blive udarbejdet materiale, som tilgodeser behovet for at støtte kommunernes indsats på de områder, beretningen peger på, og at der er tilvejebragt data, som kan understøtte viden om indsatsens virkning på beskæftigelsen.

Rigsrevisionen vil fortsat følge udviklingen og orientere Statsrevisorerne om:

- implementeringen af initiativer til at øge andelen af sygedagpengemodtagere, der overgår til beskæftigelse, herunder:
 - den nye opfølgingsmodel på sygedagpengeområdet
 - kravet om, at sygemeldte skal have været ved læge inden første opfølgings-samtale
 - brugen af fast track-ordningen.

Sagsforløb for en større undersøgelse

Du kan læse mere om forløbet og de enkelte step på www.rigsrevisionen.dk

I. Baggrund

2. Rigsrevisionen afgav i februar 2014 en beretning om indsatsen for at få sygemeldte tilbage i arbejde. Beretningen handlede om jobcentrenes resultatstyring, jobcentrenes samarbejde med arbejdspladserne og sundhedsvæsenet samt Beskæftigelsesministeriets tilsyn med og vejledning af kommunernes indsats. Beretningen viste, at Beskæftigelsesministeriet i de seneste 10 år har været med til at udvikle lovinitiativer og handlingsplaner, der skal sikre, at sygedagpengemodtagere kan vende tilbage til arbejde, men at der stadig er væsentlige udfordringer på sygedagpengeområdet. Udfordringerne drejer sig om rammerne for samarbejdet mellem jobcentre, arbejdsgivere og sundhedsvæsenet. Ifølge forlig af 18. december 2013 om en reform af sygedagpengesystemet skal indsatsen for at få sygemeldte tilbage i arbejde styrkes.

3. Beretningen viste, at mange mister deres job i løbet af deres sygemelding, og at det er en udfordring for nogle kommuner at etablere en tidlig indsats, som kan forebygge afskedigelser. En stor del af kommunerne følger ikke op på, om de sygemeldte kommer i arbejde igen efter en sygemelding. Ligeledes følger beskæftigelsesregionerne ikke systematisk op på, om jobcentrenes indsats fører til, at de sygemeldte kommer i arbejde. Endelig viste beretningen et behov for at styrke jobcentrenes samarbejde med sundhedsvæsenet for at undgå unødige forsinkelser i afklaringsforløb og indsatser.

4. Da Statsrevisorerne behandlede beretningen, bemærkede de:

- At styringen i mange kommuners jobcentre ikke har været rettet mod at følge op på, om de sygemeldte kommer tilbage i arbejde. Indsatsen har i høj grad været rettet mod forhold, der har økonomisk betydning for kommunen, og i mindre grad mod effekten af beskæftigelsesindsatsen.
- At Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering under Beskæftigelsesministeriet ikke i tilstrækkelig grad har understøttet jobcentrenes indsats, fx ved at tilvejebringe nok viden om, hvordan jobcentrenes indsats virker i forhold til at få de sygemeldte i arbejde igen.

Statsrevisorerne bemærkede, at forliget fra december 2013 om sygedagpenge adresserer en del af de indsatsområder, som beretningen peger på. Desuden fandt Statsrevisorerne, at beretningen vil kunne inspirere til det videre arbejde for en tidligere og bedre indsats.

5. Dette notat indeholder Rigsrevisionens vurdering af de initiativer, som beskæftigelsesministeren har iværksat som følge af beretningen.

Hele sagen og dens dokumenter kan følges på www.rigsrevisionen.dk og på www.ft.dk/Statsrevisorerne.

II. Gennemgang af beskæftigelsesministerens redegørelse

6. Beretningen viste, at jobcentrenes styring af sygedagpengeområdet i en stor del af kommunerne følger op på varigheden og antallet af sygedagpengeforløb, men at mange kommuner ikke følger tilstrækkeligt op på, om indsatsen får de sygemeldte tilbage i arbejde. Samtidig konstaterede Rigsrevisionen, at jobcentrene kan styrke kontakten med arbejdspladserne og dermed forbedre mulighederne for at fastholde sygemeldte.

7. Beretningen viste, at Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering ikke tilvejebringer viden om, hvordan jobcentrenes indsatser virker i forhold til at få de sygemeldte i arbejde igen. Data på området viser udelukkende, om borgerne bliver selvforsørgende eller ej.

8. Beretningen viste, at det for nogle kommuner er en udfordring at få etableret en tidlig indsats, og at der i nogle kommuner er potentiale til at komme tidligere i gang med opfølgningssamtalerne. Derfor anbefaler Rigsrevisionen, at Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering i højere grad understøtter jobcentrenes indsats for at fastholde de sygemeldte, der har et arbejde, fx ved at udvikle initiativer, som kan fremme en tidligere indsats for de borgere, der har behov for det. Samarbejdet mellem jobcentre og sundhedsvæsenet kan styrkes for at fremme hurtigere afklaring af borgerens situation, og Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering kan i højere grad tage initiativ til at understøtte lægesamarbejdet.

9. Statsrevisorerne bemærkede, at det ikke er tilfredsstillende, at styringen af sygedagpengeområdet i en stor del af kommunerne ikke har været rettet mod at følge op på, om de sygemeldte kommer tilbage i arbejde, men har været rettet mod forhold, der har økonomisk betydning for kommunen.

10. Statsrevisorerne fandt det ikke tilfredsstillende, at Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering ikke i tilstrækkelig grad har understøttet jobcentrenes indsats, fx ved at tilvejebringe viden om, hvordan jobcentrenes indsatser virker i forhold til at få de sygemeldte i arbejde igen.

11. Beskæftigelsesministeren oplyser, at Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering vil sende et brev til kommunerne, hvori der gøres opmærksom på beretningens konklusioner og det fremadrettede arbejde med at implementere sygedagpengereformen.

12. Beskæftigelsesministeren finder, at kommunernes opfølgning på antal og varighed af sygedagpengeforløb er med til at begrænse antallet af langvarige sager og dermed også antallet af sager med risiko for, at de sygemeldte mister deres arbejde. I relation til de manglende data for, hvordan jobcentrenes indsatser virker, anfører ministeren, at ministeriet nu har tilvejebragt data vedrørende sygedagpengemodtageres overgang til beskæftigelse. Disse vil ifølge ministeren fremover indgå som del af den opfølgning, der foretages af Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering.

13. Beskæftigelsesministeren henviser til forliget om en reform af sygedagpengeområdet. En ny opfølgingsmodel og tidligere belysning af sagen vil skabe et bedre grundlag for kommunernes inddragelse af og samarbejde med arbejdsgiveren og bedre mulighed for at indgå en aftale om den sygemeldtes (gradvise) tilbagevenden til arbejdet. Desuden indeholder aftalen jobafklaringsforløb, som er indrettet til at øge fokus på tilbagevenden til arbejde for dem, der ikke længere er berettigede til sygedagpenge.

14. Det fremgår af beskæftigelsesministerens redegørelse, at der i forbindelse med implementeringen af sygedagpengereformen vil være fokus på at inddrage arbejdsgiverne. Der vil blive udarbejdet en guide vedrørende virksomhedsrettede indsatser for at understøtte, at de kommunale sagsbehandlere anvender disse i overensstemmelse med aftalens intentioner. Ligeledes oplyser ministeren, at der vil blive udsendt inspirationsmateriale til kommunerne om, hvordan arbejdsgiverkontakt og -inddragelse konkret kan gribes an.

15. Beskæftigelsesministeren oplyser, at der i forbindelse med implementeringen af sygedagpengereformen vil blive udarbejdet en guide til kommunerne om, hvilke tilbud der er mest effektive i forhold til at få de sygemeldte tilbage i arbejde.

16. I følge beskæftigelsesministerens redegørelse skal den ny opfølgingsmodel sikre, at kommunen hurtigt kan iværksætte den rette indsats, der kan hjælpe den sygemeldte tilbage i arbejde. Den ny opfølgingsmodel indebærer, at den sygemeldte skal til læge allerede inden første opfølgning i kommunen. Det skal sikre, at kommunen tidligt har de nødvendige og relevante oplysninger, herunder lægelige oplysninger og oplysninger om den sygemeldtes muligheder for at arbejde med eventuelle skånebehov i arbejdet. Ministeren anfører også, at der med reformen af førtidspension og fleksjob er taget skridt til at styrke samarbejdet mellem beskæftigelsessystemet og sundhedssystemet, bl.a. ved at anvende regionernes kliniske funktioner og sundhedskoordinatorfunktionen.

17. Beskæftigelsesministeren oplyser, at en ny fast track-ordning betyder, at virksomheder eller borgere, der ønsker, at kommunen iværksætter en ekstraordinær tidlig indsats, får mulighed for at anmode kommunen om dette i sager, hvor sygemeldingen forventes at vare mere end 8 uger.

18. Rigsrevisionen finder det tilfredsstillende, at Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering vil sende et brev til kommunerne, hvori der gøres opmærksom på beretningens konklusioner. Det er også tilfredsstillende, at data vedrørende sygedagpengemodtageres overgang til beskæftigelse nu er tilvejebragt og indgår i Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekrutterings opfølgning på kommunernes indsats.

19. Rigsrevisionen finder det tilfredsstillende, at Beskæftigelsesministeriet vil udarbejde inspirationsmateriale til kommunerne om arbejdsgiverkontakt og en guide til kommunerne om, hvilke aktive tilbud til sygemeldte der er mest effektive og relevante.

20. Rigsrevisionen har noteret sig, at den nye opfølgningsmodel bl.a. sigter mod, at man hurtigt kan iværksætte den rette indsats for sygemeldte ved at fremme en hurtigere helbredsafklaring, og at fast track-ordningen er tiltænkt at skulle bidrage til jobcentrenes indsats ved at give mulighed for en tidligere indsats end i dag.

Den nye opfølgningsmodel og jobafklaringsforløbene afhænger af reformens implementering, hvorfor Rigsrevisionen ikke på nuværende tidspunkt kan vurdere betydningen af indsatsen for borgernes beskæftigelse.

21. Rigsrevisionen vil fortsat følge implementeringen af den nye opfølgningsmodel på sygedagpengeområdet, herunder brugen af fast track-ordningen og efterlevelsen af kravet om, at sygemeldte skal have været til læge inden første opfølgningssamtale.

III. Næste skridt i sagen

22. Rigsrevisionen vil følge udviklingen på følgende områder:

- implementeringen af initiativer til at øge andelen af sygedagpengemodtagere, der overgår til beskæftigelse, herunder:
 - den nye opfølgningsmodel på sygedagpengeområdet
 - kravet om, at sygemeldte skal have været til læge inden første opfølgningssamtale
 - brugen af fast track-ordningen.

Lone Strøm